

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

1

בפני כבוד השופטת רות אטדגי-פריאנטה

התובעת פלונית
ע"י ב"כ עו"ד עדי רז ועו"ד שי זילברמן

נגד

פלוני
ע"י ב"כ עו"ד דן מלכיאלי

הנתבע

פסק דין

לפניי תובענה להעתקת מקום מגורי הקטינים מהעיר באר-שבע לראש העין.

רקע והליכים קודמים:

1. הצדדים נישאו ביום XXX ומנישואיהם נולדו שתי קטינות:
 XXX – בת 7 במועד מתן פסק הדין.
 XXX - בת 4 ו 10 חודשים במועד מתן פסק הדין.
2. הצדדים נפרדו ביום 30.10.2017 עם עזיבת האב את הבית.
3. ביום 12.11.2017 עתרה האם בבקשה למתן צו הגנה במסגרת ה"ט 17-11-25852.
 בדיון שהתקיים במעמד הצדדים ביום 15.11.2017 נתן האב הסכמתו להרחקתו מהאם, מבלי להודות בכל טענה מטענותיה.
 במהלך הדיון, הסכימו הצדדים כי הקטינות ישהו עם אביהן פעמיים בשבוע, בימים ב' וד' כאשר האב ייקח את הקטינות ישירות מהגנים וישיבן לשם למחרת היום, ובכל סופ"ש שני מיום שישי עם סיום הפעילות בגנים ועד למוצ"ש, עת ישיבן לאמן באמצעות צד ג'.
4. ביום 25.1.2018 עתרה האם בשתי תובעות:
 - תובענה למשמורת בתלה"מ 18-01-60111 (להלן: "התובענה למשמורת").
 - תובענה למזונות בתלה"מ 18-01-60170 (להלן: "התובענה למזונות").

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

5. ביום 8.2.2018 עתרה האם בבקשה נוספת למתן צו הגנה במסגרת ה"ט 17169-02-18. בדיון שהתקיים ביום 12.2.2018, הסכים האב להרחקתו בשנית לתקופה נוספת של חודשיים, מבלי להודות בטענות האם. בדיון זה הוסכם על הסדרי שהות שוויוניים בחג פורים ובחג פסח.

6. ביום 14.3.2018 הגישו הצדדים "הודעה על הסכמות" בשתי התובעות דלעיל. ביום 15.3.2018 ניתן תוקף של פסק דין לאותן הסכמות.

ב "הודעה על הסכמות" בתובענה למשמורת הודיעו הצדדים כי "**הגיעו להסכם פשרה בעניין אפוטרופסות וחלוקת זמן הורי של הקטינות עם כל אחד מהצדדים...**" ופורטו בה הסדרי

שהות שוויוניים בין הקטינות לבין כל אחד מהוריהן, כדלקמן:

- בימים ב' וד' ידאג האב להוצאת הקטינות מהמסגרות החינוכיות ושיבן למחרת היום ישירות למוסדות החינוך.

- בכל סוף שבוע שני החל מיום ה', יוציא האב את הקטינות ישירות מהמסגרות החינוכיות ושיבן ביום א' ישירות למסגרות החינוכיות

(סעי' 8 להסכמות).

הוסכם גם כי ככל שלא תשהינה הקטינות במסגרות חינוכיות ביום מסויים, על הצדדים לאסוף ולהשיב את הקטינות לבית/מהבית בו יתגורר הצד השני ב – xxx (סעי' 14 להסכמות).

- כן הוסכם על חלוקה שוויונית בחגים ובחופשות החגים (סעי' 9 להסכמות).

7. עוד הוסיפו הצדדים וקבעו:

"4. הצדדים מסכימים כי יקיימו היוועצות הדדית בכל עניין הנוגע להחלטות משמעותיות הנוגעות לקטינות, לרבות בנוגע... להעתקת מקום מגוריהן ולגידולן. הדבר ייעשה ככל הניתן בתיאום ובהסכמה מלאה בין הצדדים. במידה ותיוותר מחלוקת, יפנו הצדדים לגורם מקצועי על מנת לפתור את המחלוקת.

5. הקטינות נולדו, מתחנכות ומתגוררות בעיר xxx. לצורך שינוי במקום

מגוריהן של הקטינות מעבר לעיר xxx תידרש הסכמתם של שני ההורים

מראש או בכתב ובהעדר הסכמה, מופנה ההורה המבקש לשנות את מקום

מגורי הקטינות לבית המשפט לענייני משפחה ב xxx לצורך הכרעה בעניין

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

ולפני ביצוע השינוי במקום המגורים".

(להלן: "פסה"ד למשמורת")

8. מס' ימים לאחר מתן פסק דין למשמורת, ביום 27.3.2018, התגרשו הצדדים על פי הסכם גירושין שנחתם ביניהם.
- בסעיף 6 להסכם הגירושין, תחת הכותרת "אפוטרופסות וחלוקת זמני הורי", הוסכם בין הצדדים כי "סוגיות האפוטרופסות והסדרי השהייה יהיו על פי ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים בתיק תלה"מ 18-01-60111".
9. כחודשיים לאחר שניתן פסק הדין בתובענה למשמורת, עתרה האם ביום 23.5.2018 בתובענה זו לאשר העתקת מקום מגורי הקטינות ל XXX.
10. בד בבד עם הגשת התובענה עתרה האם בבקשה למתן סעד זמני להורות על העתקת מקום מגורי הקטינות ורישומן למוסדות החינוכיות ב XXX "ללא צורך באישור ובחתימת האב". האב התנגד לבקשה.
- בהחלטתי מיום 10.6.2018 נדחתה בקשתה לסעד זמני וקבעתי שהנושא יתברר במסגרת התובענה העיקרית לאחר שתיבחן טובת הקטינות במסגרת תסקיר שיוגש ו/או חוות דעת מומחה – במידת הצורך.
11. ביום 20.6.2018 עתרה האם בבקשה למחיקת התביעה. מהבקשה נלמד כי חרף החלטתי מיום 10.6.2018, עברה האם עם הקטינות ל - XXX.
- האב עתר להורות על השבת הקטינות לאלתר וביום 21.6.2018 הוריתי לאם להשיב את הקטינות למקום מגוריהן באופן מיידי.
12. ביום 28.6.2018 נדחתה שוב פנייתה של האם למתן סעד זמני זהה, מן הנימוקים המפורטים בהחלטתי דנן.
13. תסקיר ראשון הוגש ביום 17.9.2018 ממנו עולה כי הקטינות הושבו ל - XXX ומתגוררות יחד עם אביהן באותה דירה בה התגוררו הצדדים בשכירות בתקופת נישואיהם.
- האם נותרה ב - XXX ומתגוררת ביחידת דיור שאמה שכרה עבורה.
- דווח כי האם נהגה תחילה להגיע ל - XXX ולקחה את הבנות "לסירווגין", אך כל מפגש בין הצדדים גרר האשמות הדדיות ופניות למשטרה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

בשלב מסוים, הפסיקה האם להגיע ל - XXX ולא נפגשה עם בנותיה למשך כחודש וחצי.

דווח על ניסיונות העו"ס להסדיר את הקשר בין הבנות לבין הוריהן, כשבתחילה סירבה האם לכל מפגש בנוכחות האב.

לאחר מאמצים רבים, נערך מפגש משותף אך ניסיונות להסדיר מפגשים נוספים לצורך עריכת תסקיר לא צלחו, בהעדר שיתוף פעולה בין ההורים.

צויין כי האם סירבה להגיע ל XXX ודרשה כי האב יביאן ל - XXX. האב הסכים לדרישתה, אך לא נענה לפניוניה הטלפונית של העו"ס ולא הגיע למקום המפגש אשר נמסר לו על ידה באמצעות המייל.

ניסיונות העו"ס להסדיר ביקורים נוספים של האם עם הבנות ב XXX, ולו בתקופת החופש הגדול, סורבו ע"י האם.

אף ניסיונותיה של לשכת הרווחה ב - XXX לגייס את האם, לא נענו על ידה חרף שהציעו לסייע לה במימון הוצאות נסיעותיה ל - XXX.

מנגד, האב אף הוא לא יצר כל קשר עם העו"ס.

בשלב מסוים, יצרה האם קשר עם העו"ס וביקשה לפגוש בקטינות.

הוסדר ביקור אחד בתיאום עם האב, אך האם סירבה להצעת העו"ס להסדיר ימי ביקור נוספים.

בסיכום תסקירה, פונה העו"ס לביהמ"ש להורות להורים לשתף פעולה על מנת למנוע את הנזק שנגרם לקטינות עקב העדר רציפות הקשר והניתוקים שנוצרו כתוצאה מהעדר יכולתם של ההורים לראות את צרכיהן, בשל המאבק הניטש ביניהם.

14. דיון ראשון התקיים ביום 22.10.2018 במהלכו הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר זמני לפיו תגיע

האם ל - XXX אחת לשבוע, תיקח את הקטינות מסיום תום הפעילות בגנים, ותשיבם למחרת היום ישירות לגנים ובנוסף, יהיו הקטינות עמה בכל סוף שבוע שני, החל מסיום הפעילות החינוכית ביום ו' ועד ליום ראשון.

לנוכח הודעת האם בדיון כי אין היא מוכנה למפגש עם האב אצל העו"ס, התבקשה העו"ס לבחון אפשרות לערוך תסקיר אף בהעדר מפגשים משותפים.

האם ביקשה למנות מומחה למסוגלות הורית אך מאחר והיא זו אשר עתרה לשינוי משמורת ולהענקת מקום מגורים, נדרשה להודיע האם נכונה היא לשאת בעלות זו באמצעות הלשכה לסיוע משפטי.

15. ביום 13.11.2018 עתרה האם להעביר את הקטינות ל - XXX, בשל המצב הביטחוני ב - XXX.

משהושגה הפסקת אש, התייתר הדיון בבקשה זו.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

16. בקשת האם לקביעת הסדרי שהות בחופשת חנוכה נעטרה בהסכמת האב (החלטה מיום 4.12.2018).

17. תסקיר משלים הוגש ביום 7.2.2019 ובו צויין כי האם הודיעה לאב על כוונתה לעזוב את העיר XXX, תוך התחייבות להמשיך בהסדרי השהייה שנקבעו אך האב סירב לבקשתה מתוך מטרה לפגוע בה.

האב הכחיש את הנטען ולטענתו, האם עברה עם הבנות ל - XXX מבלי להיוועץ עמו ומבלי לשאול לדעתו.

האם הצהירה בפני העו"ס כי "תפעל לזמני שהות נרחבים בין הבנות לאב, כפי שהיה בעת שהתגוררו ב - XXX", וכי אין בדעתה למנוע ממנו כל מפגש עמן. האב לעומת זאת הצהיר בפני העו"ס, כי הוא מסכים למפגשי האם עם הבנות כל אימת שתחפוץ בכך.

לדבריו, האם הינה אם מיטיבה והקטינות אוהבות אותה, אך אין הוא מסכים למעברן עמה ומעוניין הוא להתראות עם בנותיו באופן שוטף ויומיומי.

ביחס לקטינות דווח כי הקטינה XXX מגיעה באופן סדיר לגן. מתוארת כילדה חברתית ובעלת מוטיבציה ללמידה. עם זאת, מביעה געגועים לאמה.

באשר לקטינה XXX – דווח כי אף היא מגיעה באופן סדיר לגן. מתוארת כילדה חכמה אך עם זאת "עצורה ועצובה. רוב הזמן ללא שמחת חיים". כן תואר כי הקטינה "אוכלת ונושכת" את בגדיה עד כדי הרטבתם. דווח כי הקטינה נזכרת באמה ובוכה.

מתצפית ביקור אצל שני ההורים – דווח על תנאים הולמים בבית המגורים של שני ההורים. תואר קשר חם וקרוב בין הבנות לאמן. באשר לאב - להתרשמות העו"ס הבנות "מחפשות לרצות את אביהן".

בסיכום תסקירה, ממליצה העו"ס לאפשר מעברן של הקטינות ל - XXX וזאת לנוכח גילן – בנות 5 ו - 3, געגועיהן העזים לאמן, היזקקותן לה, בעוד שהאב "מתקשה לעשות הפרדה בין צרכיו לבין צרכי הבנות ורואה אותם כיחידה אחת".

לסברתה, האם תאפשר קשר נרחב בין הבנות לאביהן, כפי שאיפשרה זאת בעבר, עת התגוררה ב - XXX.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

לנוכח סירובו של האב למעבר, לא ניתן היה להגיע להסדר עמו בעניין המפגשים עם הקטינות. הומלץ לקיימם פעמיים בשבוע ובכל סוף שבוע שני.

18. התבקשה עמדת הצדדים להמלצות.

האם תמכה בהמלצות אך האב התנגד להן תוך שהיפנה לנתונים לא נכונים ששימשו כנקודת המוצא בתסקירה של העו"ס.

באין הסכמה, התבקשו הצדדים להבהיר הכיצד יש בדעתם להמשיך את ההליכים בתיק זה. האם סברה כי יש ליתן פסק דין על סמך התסקיר בעוד שהאב סבר כי מן הראוי לקיים קדם משפט נוסף בו תידונה האפשרויות לקידום ההליך.

19. דיון נוסף נקבע ליום 30.4.2019.

בדיון ביקש בא כוחה של האם להרחיב את זמני השהות בסופ"ש כך שתחת לקיחתן מיום שישי, תיקח האם את הקטינות החל מיום חמישי.

מנגד, האם הודיעה כי אין ביכולתה הכלכלית להגיע ל - xxx באמצע השבוע.

האב נתן הסכמתו להרחבת הסדרי השהות בסופ"ש כל עוד הקטינות לא תשהינה בביה"ס, וכן הסכים להביא את הקטינות לבית אמן ביום ה' אחת לשבועיים, באותו סופ"ש בו הקטינות אינן שוהות עמה, למשך שלוש שעות, תוך מתן אפשרות לאם להודיע מראש האם מעוניינת היא כי ילונו עמה ושתביאן לגנים למחרת היום.

הוסכם גם כי האב ישלם לאם סך של 300 ₪ לחודש כדמי השתתפות בהוצאות הנסיעה.

הוסכם גם כי האם תהא רשאית לפגוש בקטינות בכל יום בו תחפוץ.

כן הוסכם כי בחול המועד סוכות יתווסף יום ביקור נוסף לאם.

להסכמות אלה ניתן תוקף של החלטה.

ב"כ האם התבקש שוב להודיע עמדתו ביחס למינוי מומחה מטעם ביהמ"ש.

בתגובה, הגיש ב"כ האם ביום 2.6.2019 בקשה בהולה להשיב את הקטינות לאמן ב - xxx.

בקשתו נדחתה שוב מהנימוקים המפורטים בהחלטתי מיום 13.6.2019.

על החלטה זו הוגש בר"ע (רמ"ש 19-07-31573) אשר נדחה ע"י בית המשפט המחוזי (החלטה מיום 7.8.2019).

20. בהמשך ולבקשת האב הוסדרו בהסכמה זמני שהות לחודש אוגוסט 2019 והסדרי הסעות הקטינות לנקודת מפגש (החלטה מיום 29.7.2019).

21. ישיבת ההוכחות התקיימה ביום 26.9.2019 ובה נחקרו הצדדים עצמם והעו"ס לסדרי דין.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

22. סיכומי האם הוגשו ביום 10.11.2019.

סיכומי האב הוגשו ביום 1.12.2019.

סיכומי תשובה הוגשו ביום 9.12.2019.

טענות האם בתמציתן:

23. במהלך כל תקופת נישואיהם סבלה האם מאלימות מתמשכת של האב כלפיה שכללה התעללות מינית והתעללות נפשית, איומים על חייה ואף הנפת סכין מטבח לעברה. בעקבות התעללות זו, פנתה לקבלת טיפול במרכז לאלימות במשפחה ביום 29.1.2018 ואף הגישה בקשות למתן צו הגנה. לדבריה, בנותיה נחשפו לאלימות של האב כלפיה ולאווירה האלימה ששררה בביתם.
24. לנוכח מצבה הנפשי הקשה בו הייתה נתונה עקב אלימותו של האב, ולנוכח פיטוריה ממוקום עבודתה ופינוייה מהדירה בה התגוררה בשכירות, נזקקה היא לסביבה משפחתית תומכת הן נפשית והן כלכלית. בעקבות זאת, עתרה היא לאפשר לה להעתיק את מקום מגוריה ומגורי הקטינות. במצב בו הייתה ללא קורת גג וללא פרנסה, נאלצה היא להעתיק את מקום מגוריה לבית אמה ב - xxx תוך שעידכנה את האב בדבר המעבר.
25. לנוכח חששה מפני האב, קיומו של צו ההגנה ולאור המלצות הגורמים הטיפוליים שלא ליצור כל קשר עם האב, נוצר מצב בו לא היה בפניה כל גורם עמו תוכל ליצור קשר ומסיבה זו, לא פגשה בבנותיה במשך כחודש שלם (סעי' 24 לתצהירה). ניסיונותיה לפנות ללשכת הרווחה אף הם לא צלחו בשל העומס במשרדם (סעי' 25).
26. היא הייתה הגורם המטפל העיקרי במהלך כל שנות חייהן של הקטינות, ללא כל שיתוף פעולה מצד האב. האב לעומת זאת, היה תמיד קר ומרוחק כלפי הקטינות ואף לא יכל לשאת את בכיין (סעי' 45 ו - 46 לתצהירה).
27. אף כיום, מי שמטפל בפועל בקטינות איננו האב אלא הסבים, היות והאב מגיע מעבודתו רק בשעות אחה"צ המאוחרות. היא לעומת זאת מסיימת את עבודתה בשעה 15:00, למעט ביום ב' בו מסתיימת עבודתה בשעה 12:00. בנוסף, יש בידה להסתייע באימה המתגוררת בסמיכות לביתה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

28. הקטינות מתחנכות בחינוך "חב"ד" בו נדרשות הן מגיל קטן לשמור על צניעותן ועל שמירת מגע מגברים.
- מסיבה זו למשל, נאלצה הקטינה בת הארבע למרוח לעצמה משחה באיבר מינה בשל מניעותו של האב.
29. האב מבטל את מקומה בקרב הבנות תוך שהוא מטיל את מלוא האחריות על כתפיה של הילדה בת השש (סעי' 57).
30. האב מפר את הסדרי השהות שנקבעו, נוהג להגיע לביתה בשעות מאוחרות ואף מסרב לעיתים להסיען לביתה, כפי שהוסכם.
- בסיכומיה הוסיפה כי האב "פועל לצמצום שיחות הטלפון" עם הקטינות ואף מונע קיום שיחות וידאו ביניהן (סעי' 118 לסיכומיה).
- עוד הוסיפה וטענה בסיכומיה כי האב אף אינו משתף אותה בפעילויות החינוכיות של הקטינות ואינו מעדכן אותה בדבר מצבן הרפואי, לרבות בדבר לקיחתן לבדיקות רפואיות שונות.
31. האב מסרב לתת לקטינות ממתקים שמביאה היא להן במפגשים בימי חמישי, לא מתוך שיקולי בריאות אלא רק מתוך רצונו להקטין את מקומה בחייהן.
32. האב אינו רואה את טובת הקטינות לנגד עיניו ומדבריו לעו"ס נלמד כי הוא רוצה להמשיך לשלוט בה, כפי שנהג בתקופת נישואיהם.
33. מצבן של הקטינות בכי רע.
- במשך תקופה ארוכה סירבה הקטינה XXX לאכול ורזתה מאוד עד כי הגנת נאלצה לפנות להורים לטפל בבעיה. כיום אמנם XXX אוכלת טוב יותר, אך לאחרונה החלה לשוב לאכול את שערותיה ומכניסה כל דבר לפיה.
- בסיכומיה טענה האם כי מצבה של הקטינה XXX הוחרף וכי כיום כמעט ואינה אוכלת ואף חזרה להרטיב.
- XXX גם סובלת ממצבי רוח משתנים והתנהגויות אלימות כפי שדווח לה ע"י הגנת.
- הבת XXX תוארה בתסקיר העו"ס כעצורה ועצובה במרבית הזמן וכל פרידה מבנותיה מלווה בקשיים רבים עקב סירובן להיפרד ממנה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

34. היא רואה חשיבות רבה בקיום זמני שהות נרחבים של הבנות עם אביהן ומתחייבת לאפשר זאת (סעי' 94 לתצהירה).

35. לסברתה, יש לקבל את המלצת העו"ס אשר ניתנה לאחר בדיקה ובחינה מדוקדקת הנתמכת גם בעדותה של הגב' פורמן אשר נכחה בישיבת ההוכחות.

36. בסיכומיה הוסיפה וטענה כי גם לאור חזקת הגיל הרך, היות והקטינה XXX הינה מתחת לגיל 6 והיות ואין מקום להפריד בין הקטינות, לפיכך וגם מנימוק זה יש להורות על העברת המשמורת לידיה.

טענות האב בתמצית:

37. האם העתיקה את מקום מגוריה ל - XXX מתוך מניעים אנוכיים, מבלי לשקול את טובת הקטינות וללא כל הצדקה אובייקטיבית.

38. במהלך כל שנות מגוריה ב - XXX, עוד בטרם נולדו הקטינות וגם לאחר לידתן, התמודדה היטב האם, מבלי להסתייע באימה, מה גם שנתון זה היה ידוע לה עת חתמה על ההסכמות אשר קיבלו תוקף של פסק דין.

39. טענתה בדבר פיטוריה הועלתה בעלמא שעה שלא היה כל קושי במציאת עבודה אחרת באזור, הן לנוכח עיסוקיה הקודמים והן לנוכח מקצועה (ספרית/מעצבת שיער).

40. באשר לפינויה מהדירה – האם סירבה לשלם לבעל הדירה דמי שכירות כחלק מתכניתה להעתיק מקום מגוריה ולראייה: הימנעותה מלצרף כל אסמכתא בדבר מצבה הכספי לאותה עת.

41. מוכחשת מכל וכל כל טענה בדבר נקיטה באלימות מסוג כלשהו, כלפי האם. טענה זו הועלתה אך ורק במטרה להשחיר את פניו ולראייה, מעולם לא הגישה היא כל תלונה נגדו.

אף העובדה כי הסכימה לחלוקת זמן שוויונית, סותרת בעליל את טענתה בדבר חשיפת הקטינות לאלימות, שהרי לא יעלה על הדעת כי תפקיר את בנותיה בידיו של אב אליים.

42. הטענה בדבר אלימות – המוכחשת כשלעצמה – אף אינה רלוונטית שהרי, אף אליבא לגרסתה,

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

לא מדובר בשינוי נסיבות שאירע לאחר מועד מתן פסק הדין.

43. לטענתו, הוא זה אשר עזב את הבית לאחר שחש כי האם טומנת לו מלכודת ומנסה לעורר פרובוקציות (סעי' 43 לתצהירו).
44. נכון אמנם שבתקופת נישואיהם, היו תקופות בהן עבד ולמד בערבים, אך חרף זאת, הוא תמיד היה הורה פעיל ומעורב ונטל חלק מלא בגידולן וחינוכן של הקטינות.
45. מאז נטשה האם את הקטינות, נמצאות הן בפועל במשמורתו, מזה למעלה משנה וחודשיים (נכון למועד עריכת התצהיר) והוא זה אשר דואג לכל צרכיהן, הן הפיזיים והן הרגשיים כאחד. האם אף ניתקה כל קשר עימן למשך חודש וחצי וסירבה להסדיר ביקורים נוספים חרף המלצת העו"ס בתסקירה הראשון.
46. האם אף הפרה פעם אחר פעם את החלטות ביהמ"ש והעתיקה את מקום מגורי הקטינות חרף החלטות מפורשות שניתנו ע"י ביהמ"ש.
47. התסקיר הסתמך על עובדות שגויות ולא נתן כל משקל ראוי להתנהלות האם: לעובדה שהפרה את החלטות ביהמ"ש; לעובדה כי נטשה את בנותיה למשך כחודש וחצי, ולא ניתן כל ביטוי לכך שהוא מטפל היטב בבנותיו במשך תקופה ארוכה. כן התעלמה העו"ס מהעובדה כי נקבעו הסדרי שהות שיויוניים וכי כך התקיימו הם בפועל למן גירושיהם, בעוד שבחקירתה העידה העו"ס כי הקטינות התגוררו "עם האם" בביתה ב - XXX, וכי האם "איפשרה" קשר נרחב עם האב.
- אף בגילאיהן של הקטינות טעתה העו"ס, עת ציינה כי עסקינן בקטינות בנות 5 ו - 3 בלבד בעוד שבמועד עריכת התסקיר, היו הן כבר בנות שש ושלוש ועשרה חודשים.
48. מוכחשת מכל וכל הטענה בדבר מצבן הרגשי הקשה של הקטינות. במועד בו הוגש התסקיר נהגה האם לפגוש את הקטינות פעם בשבוע בלבד למשך מס' שעות ובכל סופ"ש שני. ברי כי בנסיבות אלה, הבנות התגעגעו מאוד לאימן, אליה אין חולק כי היו קשורות. העו"ס לא נתנה כל משקל לנתון זה. מאידך, אין להתעלם מיתר הדיווחים החיוביים שצויינו בתסקירה ביחס לקטינות. מכל מקום, מצבן של הקטינות כיום הינו הרבה יותר טוב ושתיהן גדלות כילדות שמחות ומאושרות.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

49. הקטינות גדלו כל חייהן ב - XXX וקשורות לאביהן ולמשפחתו המורחבת. אין כל הצדקה לנתקן מסביבתן הטבעית והמוכרת.
50. הוא מודע לחשיבות הקשר בין בנותיו לבין אמן והוא נענה כמעט לכל בקשה מצד האם להאריך את המפגשים.
51. ככל שיותר מעברן של הקטינות ל - XXX, הרי שהדבר יביא לניתוקן ממנו, שכן האם מגמדת את הורותו ואינה מכירה בחשיבות הקשר בינו לבין הקטינות, תוך שתעשה כל שביכולתה על מנת "להעלים" אותן מחייהן.
52. מכל הטעמים הללו סבור האב כי אין להתיר את מעברן את הקטינות ובנסיבות הקיימות, יש להורות על העברת משמורתן לידי.

דיון והכרעה:

53. **חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות**, התשכ"ב – 1962 (להלן: "חוק הכשרות") קובע כי קביעת מקום מגורי הקטין הינו אחד מתפקידי ההורים (סעי' 15), וככל שההורים לא מגיעים להסכמה בנושא זה, ביהמ"ש יכריע "כפי שיראה לו לטובת הקטין" (סעי' 25).
54. **אקדים ואדגיש כי בשאלת קביעת מקום מגורי הקטינות ובשאלת משמורתן – קיימים יחסי גומלין. במקרה דנן, עקב המרחק הרב שבין שתי הערים, הרי שלא ניתן להפריד ביניהן.**
- בעניינינו, לא ניתן להתעלם כי אך כחודשיים לפני שהועלתה שאלת המעבר, הודיעו הצדדים על הסכמות להן ניתן תוקף של פסק דין, בדבר קביעת מקום מגוריהן של הקטינות XXXX ובדבר משמורתם המשותפת של שני ההורים תוך חלוקה שוויונית לחלוטין של הסדרי השהות בין הקטינות לבין כל אחד מהוריהן.
- ודוקו: עפ"י הוראות ההסכם, שוהות הקטינות שבעה ימים בשבוע עם אימן ושבעה ימים בשבוע אצל אביהן, כשכל מפגש מתחיל מסיום הפעילות החינוכית ומסתיים בהשבתן למסגרות החינוכיות.
- משמעות עתירתה של האם להעתקת מקום מגוריהן של הקטינות הינה איפוא עתירה לביטול פסק הדין למשמורת משותפת ולקביעת משמורתן של הקטינות אצלה, שהרי משמורת כוללת את הרשות לקבוע את מקום מגורי הקטין והיא נלווית אליו (ר' תמ"ש (י-ם) 17174/99 מ.י. נ' כ.א.מ. – 21.11.2018).**
- חרף האמור, יוטעם כי האם לא עתרה לביטול פסק הדין ולא עתרה לקביעת משמורת אצלה

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

אלא ביכרה לעתור בתובענה זו אך להתיר את מעברן של הקטינות מ - XXX. משמע: יש לבחון את שאלת המעבר כשנקודת המוצא היא כי לשני ההורים, מסוגלות הורית שווה.

55. ברי עם זאת כי לצורך בחינת שאלת המעבר, אדרש גם לשאלת שינוי משמורתן.

היות והאם כבר עברה להתגורר באזור אחר שאינו מאפשר עוד קיום משמורת משותפת פיזית כבעבר, השאלה איפוא שבה עלי להכריע היא, היכן עלי לקבוע את משמורתן של הקטינות, עפ"י טובתן, כשבבסיס ההכרעה בשאלת המעבר, עומדת הקביעה כי שני ההורים הינם הורים משמורנים משותפים שמסוגלותם ההורית אינה מוטלת בספק.

שאלה זו תיבחן לאור עקרון "טובת הקטין" בלבד – עקרון אשר הוכר כעקרון על במשפט הישראלי, היוצק את תוכנו הקונקרטי בהתאם למצב הנתון בכל מקרה ומקרה (ר' בע"מ 10060/07 פלונית נ' פלוני – 2.10.2008).

56. אין חולק כי זכותה של האם לנהל את חייה כרצונה ולהמשיך ולהתפתח בהם ואין חולק כי לזכות זו יש ליתן משקל. לצד זאת, אין לשכוח כי קיימת גם זכותו של האב לשמור על קשר רציף עם בנותיו (ר' בע"מ 27/06 פלוני נ' פלונית – 1.5.2006). לפיכך, עלי לבחון את איכות הקשר שבין הקטינות לבין כל אחד מהוריהן; את היכולת של האב לשמור על קשר עם בנותיו אם יאושר המעבר ואת נכונות האם לסייע בקיומו של קשר זה, ככל שיותר המעבר. כן עלי לבחון את יכולתן של הקטינות להיקלט בסביבה אליה מתבקש המעבר.

57. אומר כבר עתה כי בחינת מכלול השיקולים בנסיבות המקרה שלפניי, מובילה למסקנה כי אין להתיר את מעברן של הקטינות ל - XXX.

להלן אפרט את נימוקיי.

רצון האם לעבור:

58. האם נימקה את בקשתה לאשר מעברן של הקטינות בכך שברצונה להסתייע באימה בגידול בנותיה (סעי' 9 לכתב התביעה ולבקשה מס' 2) ובכך שמצאה מס' מקומות עבודה בסביבת מקום מגורי אימה, שעה שבאותה עת לא עבדה (סעי' 12 לכתב תביעה).

בהמשך, טענה כי במועד בו אושרו ההסכמות בין הצדדים, היה ברור לאב כי היא מתעתדת

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

לעבור בסיום השכירות ל - xxx (סעי' 2 לבקשה "למחיקת התביעה" מיום 20.6.2018) וכי שוחחו הם רבות על המעבר העתידי אך האב היתנה הסכמתו בכך שהיא זו אשר תישא "בדמי השכירות הנוותרים" (סעי' 4 לבקשה).

לטענתה, משלא עלה בידה לעמוד בתשלומי השכירות עקב פיטוריה ממקום עבודתה, ובהינתן כי הסכומים בהם חויב האב למזונות הקטינות הינם "דלים מאוד", נאלצה היא לעבור לבית אימה, בהוסיפה כי סיכוייה למצוא מקור פרנסה "נמצא דווקא ב - xxx" (סעי' 3, 4, 5 ו - 7 לבקשה דנן).

בתגובתה לתסקיר מיום 15.10.2018 טענה כי המעבר בוצע לאור המלצת לשכת הרווחה (סעי' 3 לתגובה).

59. ברם, מחקירתה עולה כי אף אחד מאותם נימוקים אשר פירטה לא היווה הבסיס לרצונה לעבור להתגורר ב - xxx.

כך למשל, הודתה בחקירה כי במועד בו נחתם ההסכם, היא לא ידעה כלל אם תעבור דירה אם לאו, וזאת בניגוד לאמור "בבקשה למחיקת התביעה" (ר' עמ' 28 לפרוט', ש' 20).
כן הודתה כי מעולם לא שוחחה עם האב על המעבר ל - xxx, ואף זאת בניגוד לנטען קודם לכן. (ר' עמ' 32 לפרוט', ש' 10-5).

עוד הודתה כי חרף פיטוריה ממקום עבודתה, הרי שהמשיכה לעבוד באותו מקום עבודה בו הועסקה (עמ' 34, ש' 6-7).

עוד עולה מחקירתה כי בניגוד לנטען, לא מצאה היא כל מקומות עבודה ב - xxx, אלא רק "שמעה" עליהם, ובפועל לא הועסקה באף אחד מהם (עמ' 37, ש' 18-20).

כן הודתה כי אין לה כל צורך בסיוע של אמה לצורך גידול בנותיה (שם, בעמ' 37, ש' 21-23).
בחקירתה, לא חזרה היא על טענתה כי המעבר היה בהמלצת גורמי הרווחה ולטענתה העו"ס אך הודיעה לה כי אין בידם לסייע לה בשכירת דירה (עמ' 42-44).

60. דומה איפוא כי אף אחד מהנימוקים אותם פירטה האם בבקשותיה השונות לא היווה הבסיס לרצונה להעתיק מקום מגוריה והנימוק היחיד, אותו העלתה האם לראשונה רק במסגרת חקירתה, היה רצונה בתמיכה נפשית של אימה עקב המצב הנפשי בו הייתה נתונה, אשר נגרם לטענתה בעטיו של האב ממנו ספגה אלימות מתמשכת.

וכך תיארה היא בחקירתה את מניעיה למעבר:

"בעקבות המצב הנפשי הקשה שלי, היה להיות לבד כאן, לבד. מצב הקשה, הנפשי, להסתובב פה לבד ב - xxx, להתמודד כאן לבד. הייתי זקוקה למישהו מהמשפחה, לחיבוק, להכול. אני

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

עברתי פה שש שנים של התעללות .. הקושי שלי הוא היה ניתוק המשפחה, להיות בלי המשפחה פה, ב אאא, ועוד מה שעברתי פה מזכיר לי את כל מה שעברתי. זה סיוט מבחינתי. זו הייתה הסיבה שביקשתי את המעבר ... (עמ' 29, ש' 15-3).

"זה לא משנה איפה הייתי עובדת, המצב שלי היה נורא ... (עמ' 34, ש' 21).

(ר' גם עמ' 37, ש' 23; עמ' 34 ש' 18 ואילך ועוד ...).

הנה כי כן, חרף שנימוק זה חזר ונשנה לאורך כל חקירתה, לא צויין הוא כנימוק למעברה באף אחד מכתבי בי-דין.

61. אכן גישת הפסיקה, כטענת ב"כ האם בסיכומיו, הינה כי אין מקום לבחון האם קיים צידוק למעבר והאם התנהגות האם נאותה (בע"מ (ב"ש) 119/08 פלוני נ' פלונית), ובנדון מקבלת אני את הקביעה שלפיה זכותו של כל הורה משמורן לקבוע את מהלך חייו או לפתוח בדרך חדשה ושאלת ההכרח במעבר כלל אינה רלוונטית. כן מקובל עלי כי אין מקום להעניש את האם אף אם היא נהגה שלא כדין.

אלא שכל אלה כפופים הם לטובתו של הקטין, ובלבד שלא יהא במעבר כדי לגרום לניתוק או לפגיעה בקשר עם ההורה השני (ר' רמ"ש 18-09-799 ש.א. נ' ח.א. – 5.11.2018).

בחינת הצידוקים במקרה דנן, עת הוכח כי הטעמים אותם נתנה האם אינם מדויקים ומבלי שתשים ה"אצבע" על הצידוק לאשורו אליבא לגרסתה, בצירוף התנהלותה לאחר מכן וכלל נסיבות המקרה הספציפי, מעלים את החשש כי המדובר היה במעבר מתוכנן מראש ולא במעבר ספונטני מהיר ובהול כדברי האם בחקירתה, תוך עשיית דין עצמי.

דומה כי המוטיבציה העיקרית של האם במעבר היה להתרחק מהאב ולהדירו מחייה גם במחיר הדרתו מחיי הקטינות ומהחלטות מהותיות לגביהן.

ראשית, באשר לצידוק לגופו – לא שוכנעתי כי נתקיימו נסיבות כה אקוטיות של אלימות אשר יצדיקו את המעבר ולא הונחה בפניי כל תשתית ראייתית המוכיחה את אלימותו הנטענת, באופן בו תואר ע"י האם.

אמנם, האם הגישה בקשות חוזרות ונשנות למתן צו הגנה אך אלה לא הובררו לגופן בהינתן שהאב הסכים להרחקתו מבלי להודות בכל טענה מטענותיה. (ר' גם עדות האם בחקירתה בנדון: "כל פעם שנגמר אני הגשתי בקשה שוב לצו הרחקה ולא הייתה שום בעייתיות בנושא" – עמ' 28 לפרוט', ש' 11).

האב גם לא נחקר ולו שאלה אחת בנושא זה חרף המשקל הרב שיוחס לו במהלך כל חקירתה. האם גם הודתה כי לפחות לאחר עזיבתו את הבית בחודש 10/17, במהלך למעלה ממחצית השנה, לא חוותה היא כל אלימות מצידו (עמ' 25, ש' 12-8).

יש לזכור גם כי חרף האלימות הנטענת, כבר ממועד עזיבת האב את הבית וגם במהלך הדיונים

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

בבקשותיה למתן צו הגנה, נתנה האם הסכמתה להסדרי שהייה נרחבים הכוללים לינה – הסכמה המעלה תהייה לנוכח טענתה כי הקטינות גדלו "באווירה אלימה", וכאשר לא עתרה היא כי תיבחן תחילה התנהלותו כלפיהן.

62. אך לא רק הסתרת המניע לאשורו לרצונה לעבור והסתירות שהתגלו בגרסאותיה, מעלים את

החשש האמור. הרושם מתקבל גם מתוך התנהלויות נוספות שנצפו לאורך כל ההליך:

- כך למשל, חרף התחייבותה המפורשת בהסכם נשוא פסה"ד למשמורת, לקיים היוועצות הדדית בכל החלטה עקרונית ביחס לקטינות לרבות בכל הנוגע להעתקת מקום מגוריהן;

להצהרתה כי מקום מגורי הקטינות הינו בב"ש וכל שינוי בו יהא אך בהסכמה או עפ"י

הכרעה שיפוטית (ר' סע' 4 ו- 5 להסכמות), עשתה האם דין לעצמה והעתיקה את מקום

מגורי הקטינות, ללא הסכמת האב, ללא היוועצות עמו, וחמור מכך, אף בניגוד להחלטת

המפורשת שדחתה את בקשתה לסעד זמני להתיר את מעברן.

ויוטעם כי בעתירתה לסעד הזמני, ביקשה האם להתיר את מעברן של הקטינות "ללא צורך

באישור ובחתימת האב".

- האם שבה והכחישה כי חלוקת הסדרי שהות עפ"י ההסכם הינה חלוקה שיוויונית

לחלוטין, חרף שחישוב אריתמטי פשוט מעלה כי אכן החלוקה הינה לפי 7/7.

- גם התעלמותה והכחשתה את ההסכמות שהושגו במסגרת פסה"ד למשמורת, מחזקת את הרושם המתקבל.

האם שבה וטענה לאורך כל ההליך, כי פסה"ד קבע את משמורת הקטינות אצלה ואין המדובר במשמורת משותפת.

בניסיון להתנער מהסכמותיה, טענה תחילה כי ההסכם לא היה בידיעתה ובהסכמתה,

ולטענתה היא לא "ראתה אותו" (עמ' 22, ש' 13 ואילך), אך משעומתה עם הוראות הסכם

הגירושין המפנה לאותן הסכמות כפי שאלה נקבעו בביהמ"ש, הודתה כי את הסכם

הגירושין היא כן ראתה ועליו היא כן חתמה. (שם, ש' 21-12).

63. מעצם התכחשותה להסכמות ולפסק הדין שניתן אך כחודשיים עובר לבקשתה להעתקת מקום

מגורי הקטינות, כמו גם מהעובדה כי הפרה החלטה שיפוטית שאסרה עליה לעשות את המעבר

באותו שלב, בידיעה כי האב מתנגד למעבר, מתקבל הרושם שהאם פועלת תוך עשיית דין עצמי

ותוך רצון להדיר את האב מחיי הקטינות ומהחלטות שיפוטיות ביחס אליהן.

שינוי חד צדדי במקום מגוריהן של הקטינות, שלו נפקות ממשית וכבדת משקל על חייהן של

הקטינות, רומס את מעמדן של ההורה האחר והדברים מקבלים משנה תוקף כאשר קיימת

החלטה שיפוטית מנומקת שאוסרת את העתקת מקום המגורים.

יש לזכור כי התנהלות הצדדים ביחס לקטינים ולהורות של ההורה האחר, נלקחת בחשבון

בהכרעה השיפוטית המתקבלת בסופו של דבר.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

64. היא המניע אשר יהא – רצונה של האם להיתמך באמה והיזקקותה לנוכחותה בשעת משעבר –

לגיטימי בעיני ואיני מקלה ראש חלילה בחשיבותו.

אוסף כי ככלל, רצונו של כל אדם לעבור להתגורר במקום אחר הינו רצון לגיטימי שיש לכבדו.

אינני מתעלמת גם מהקורלציה בין רווחת האם לבין טובת הקטינות.

ברם, מקום בו מבקשת האם כי הקטינות יעברו להתגורר עמה במקום אחר, יש לבחון את כל ההשלכות הנובעות מכך.

דומה כי במקרה דנן, לא שקלה האם את ההשלכות הנובעות מן המעבר, שכן, לשיטתה – היא זו האמונה על גידולן וחינוכן ולאב "זכויות ביקור" בלבד (ר' עמ' 26, ש' 1).

כך השיבה למשל לשאלה האם המדובר באבא טוב לבנותיה:

"הבנות צריכות לגדול איתי... מבחינתי אני טיפלתי בהן כל החיים, כל הזמן, מהרגע שהן

נולדו, אני הנקתי אותן, אני ילדתי אותן, אני דאגתי להן מהרגע הראשון." (עמ' 41 פרוט',

ש' 8-3).

כחוט השני השני חזר ונשנה בחקירתה המוטיב של מקומן של הבנות עמה, מבלי להוסיף

מאומה באשר לחלקו של האב בהולדתן או בגידולן. (ר' עמ' 26, ש' 1; עמ' 41, ש' 8-1; עמ'

48, ש' 21; עמ' 52, ש' 4; עמ' 55, ש' 7-5).

מסיבה זו, לא ראתה היא כל דופי בעתירתה לאשר מעברן, "ללא צורך בהסכמת האב", ובהעברתן בפועל חרף התנגדות האב.

65. האם אמנם טוענת בסיכומיה כי היא רואה חשיבות רבה למקומו של האב בחיי הקטינות

ולטענתה אף מעודדת קשר זה, ואולם היא אינה מייחסת מספיק מקום וחשיבות למקומו של

האב בחיי הקטינות והיא אינה רואה הכיזד בקשתה למעבר תפגע באופן ברור בקשר של האב

והקטינות.

במצב המתואר, מתקשה אני לקבל את טענת האם כי לא ייפגע הקשר הקיים בין האב לבין בנותיו, ככל שאתיר את מעברן.

לתחושותי המעבר לא יאפשר לאב להמשיך למלא את תפקידו ולהיות נוכח באופן משמעותי

בעולמן של הקטינות. ספק בעיני עד כמה תהא נכונה האם להתגייס לטובת שימור הקשר

ביניהן.

ודוקו: בניגוד להצהרתה בסעי' 94 לתצהירה ולהצהרתה בפני העו"ס כי "תפעל לזמני שהות

נרחבים כפי שהינו עת התגוררו ב - XXX " (ר' תסקיר מיום 7.2.2019), הרי שבחקירתה דומה כי

מטילה היא את עיקר האחריות על כתפי האב:

ש. (ביהמ"ש) "אם אני אורה על העברת המשמורת אליך, איך ומה תעשי כדי לשמור על הקשר

עם האבא? איזה פעולות את מוכנה לעשות?"

ת. "קודם כל טלפונים... זמני שהייה, שהוא יגיע אם הוא רוצה יותר?"

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

ש. "אז את מצפה שהוא יבוא אליהן פעמיים בשבוע, בכל שבת שנייה?"

ת. "נכון."

ש. "זו הציפיה?"

ת. "נכון. אם ירצה יותר, אין לי בכלל טענה"

זמני שהייה שהוא יגיע, אם הוא רוצה יותר."

ש. "את מצפה שהוא יבוא? רק זה?"

ת. "כן, אפשרי. אפשרי שסופי שבוע, למשל, אני אבוא על מנת להקל ...

אני חשבתי באמת על חגים וחופשות, כשיש יותר חופשות אז באמת לאבא יותר זמן

להיות עם הילדים, שזה משהו שהייתי מצפה, שקרה באותו מקרה אז אני אתן"

לא מצאתי בדבריה כל ביטוי לרצונה ליטול חלק ממשי לצורך קיומם.

עמדה זו של האם המתנערת מאחריותה לשמירה על קשר תקין ורצוף בין האב לבין בנותיו

ומחובתה המוטלת עליה כהורה לאפשר את יישום הורותו של האב במלואה, משיקה למאפיין

אחר בהתנהגותה בכל הקשור ליחסה "הגמיש" כלפי קיום ההחלטות השיפוטיות.

למותר לשוב ולציין את התכחשותה לפסק הדין שניתן ולהפרת החלטתי שאסרה עליה את

המעבר.

66. יוזכר כי האם סירבה, במהלך תקופה ארוכה מאוד, לדבר עם האב ואף סירבה להיות בנוכחותו

לצורך עריכת התסקיר עד אשר נתבקשה העו"ס לבחון אפשרות לערוך מפגשים בנפרד.

עקב סירובה למפגשים עמו, אף סירבה להצעות לקבוע מפגשים נוספים בתקופת החופש הגדול

של שנת 2018 (ר' התסקיר הראשון ור' העדות האם בעמ' 47, ש' 11-12).

אמנם, לטענת האם, המצב כיום שונה לאחר ש "התחזקה" ויש ביכולתה לתקשר עמו, ככל שזה

נוגע לבנות, אך כפי שהעידו העוסיו"ת, עדיין המדובר בתקשורת מינורית (ר' עדות הגב' פורמן

בעמ' 153, ש' 22) ולא כזאת שניתן להגדירה כתקשורת "זורמת" ולא כזאת "שמדברים [בה] על

הבנות" (עדות העו"ס בעמ' 151 ש' 4-5).

אף עתה, מסרבת האם לכל מפגש עם האב ועקב כך אף הגבילה את שעות הביקור בימי שני

משעה 13:00 עד לשעה 16:00 על מנת שתספיק להחזיר את הבנות לגנים ולהימנע מכל מפגש עם

אביהן (ר' עדותה בעמ' 47, ש' 24-25).

יתר על כן, במהלך כל התקופה בה נמשכו ההליכים בתובענה זו, ובסמוך להגשתה, האם

המשיכה להתגורר XXXX וסירבה לכל הצעה לחזור ל-XXX או לעבור להתגורר בסמוך לה (ככל

שלסברתה, מגוריה בעיר מעוררים בה זכרונות קשים).

לכאורה, היות והקטינות שהו במחצית הזמן עם אביהן, הייתה בידה האפשרות להמשיך

להתגורר באזור תוך נסיעות תכופות לאמה ולו עד להכרעה בעתירתה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

ככל שההסדר הקיים היה מקשה עליה בנסיעה ל - xxx היה בידה גם לעתור בבקשה לשינוי זמני, תוך שמירה על הסדר שוויוני, ולו עד למתן פסק דין.

ודוקו: במהלך כל התקופה הנ"ל, במשך למעלה משנה, לא נקטה האם בכל יוזמה מצידה, ולא הובאה על ידה כל הצעה או מתווה כלשהו, שבו יבוא לידי ביטוי מעורבות גדולה יותר מצידה בנטל הנסיעות, לצורך קיום מפגשים תכופים יותר עם בנותיה.

דפוס התנהלות זו והעובדה כי ביכרה להישאר ב - xxx לתקופה כה ממושכת, תוך הותרת הקטינות בידי אביהן, חרף שנחווה הוא בעיניה כדמות שלילית, משליכים על יכולתה להבטיח המשך שמירת הקשר של האב עם הקטינות, ככל שיותר המעבר.

בנסיבות אלה, דומה כי עמדת האב לחששו מפני ניתוקו מחיי הקטינות, מתארת נכונה את הצפוי לקשריו עם בנותיו ככל שיותר מעברן.

משמעות התרת מעברן של הקטינות לאמן ב - xxx, תהא פגיעה משמעותית בקשר שבין האב לבנותיו המובילה לפגיעה ממשית בטובתן של הקטינות.

67. התרשמתי אמנם כי לקטינות קשר חם ואוהב עם שני ההורים ושניהם משמשים כהורים משמעותיים, על אף שהמשמורת נתונה כיום בידי האב. ואולם, במצב נתון זה של העדר רצון לשיתוף באחריות ההורית, מתקשה אני לקבוע כי אין במעברן של הקטינות כדי לפגוע בטובתן.

זכותן של הקטינות ליהנות משני הוריהן. הפרת זכות זו מסכנת את התפתחותן ופוגעת ללא ספק בטובתן.

על חשיבות ההתקשרות של קטין לשני הוריו ועל חובת נוכחות של שני ההורים בחיי הקטין להתפתחות התקינה. ר' מאמרם של ד"ר תרצה יואלוס ופרופ' שורץ, "אמא אבא ומה אתי? אני זקוק לשניכם. עובדות מיתוסים ותקוות בהסדרי הורות במקרים של גירושין" – (דין ודברים ו', תשע"ב).

68. ערה אני לכך כי קביעתי דנן אינה עולה בקנה אחד עם המלצת התסקיר. נכון אמנם כי לתסקיר העו"ס מעמד מיוחד שלדידו נקבע לא אחת כי יש ליתן לו משקל יתר בהיותו כלי עזר הניתן בידי השופט ואולם ביהמ"ש אינו חייב לאמץ את כולו את חלק הימנו (ע"א 2591/92 גולדפין נ' גולדפין פד"י מז' (2), 195).

בסופו של יום משקלו הראייתי של תסקיר – נתון ככל ראייה אחרת לקביעתו של ביהמ"ש (בע"מ 4259/06 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה – ניתן ביום 13.7.2006).

במקרה דנן, לא מצאתי לאמץ את המלצות התסקיר בהיות מסקנותיו מבוססות על הערכות ו/או דעות אישיות נעדרות תמיכה ממשית, תוך הסתמכות על עובדות שגויות בחלקן, נעדר

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

בדיקות וממצאים מבוססים, ומבלי שניתן משקל ראוי להסכמות שהושגו במסגרת פסה"ד, להפרה של החלטת ביהמ"ש; להעדר מפגשי האם עם הבנות במשך כחודש וחצי; לגדילתן אצל אביהן למעלה משנה תוך שהאם ביכרה להמשיך את מגוריה ב - XXX; למשמעות ניתוקן של הקטינות מסביבתן המוכרת מאז היוולדן ועוד.

ולהלן אפרט:

העובדות השגויות:

גיל הבנות: 69.

התסקיר נערך ביום 30.1.2019.

לעת הזו, הקטינה XXX הייתה בת 6 ולא בת 5, כפי שנכתב והקטינה XXX הייתה כמעט בת 4 ולא בת 3 כפי שנכתב. אניח לעניין זה כי המדובר בטעות קולמוס כפי עדות העו"ס.

משמורת:

בפתח תסקירה ציינה העו"ס כהאי לישנא: 70.

"לאחר הגירושין הבנות התגוררו עם האם בביתה ב - XXX והתקיימו זמני שהייה בין הבנות לאב".

דא עקא, נתון זה אינו מדויק שעה שעפ"י פסה"ד למשמורת, התגוררו הבנות עם שני הוריהן ולא רק בביתה של האם והתקיימו הסדרי שהייה גם בין הבנות לבין האם ולא רק "בין הבנות לבין האב".

העו"ס נחקרה ארוכות בעניין זה ומתשובותיה נלמד כי, ככל הנראה, לא הייתה ערה לקיומו של פסה"ד.

וכך העידה העו"ס בעניין זה:

"ש: האם את ראית במו עיניך את הסכם האפטרופסות והסדרי שהייה שנחתם בין

הצדדים וקיבל תוקף של פסק דין במרץ 2018?

ת: האם ראיתי? יכול להיות שראיתי וגם שוחחתי עם ההורים על העניין הזה.

(עמ' 109, ש' 21-23).

.....

ש: ידעת מה היו זמני שהייה?

ת: אני חושבת שכן. אני לא יודעת אם ציינתי את זה כאן [בתסקיר].

ש: ... מדוע כשלנגד עיניך הסכם שהיה הגיוני, שאפילו לא עוברים דרך הבית אלא דרך

מוסדות החינוך, את כותבת התגוררו עם האם?

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

ת: אני כותבת את המידע מההורים, מה שהיה בפועל. בפועל, יכול להיות שהרבה פעמים מה שקורה בפועל הוא שונה ממה שיש בהסכם.

...

אני בירדתי עם ההורים מה היה בפועל. זה מה שכתבתי בתסקיר.
(עמ' 111, ש' 22-10).

....

עד כמה שזכור לי, רוב הזמן הם היו בבית האם והיו הסדרי ראייה עם האבא. אם היו שוויוניים ועד כמה הם היו – אני לא זוכרת לפרטי פרטים.
(עמ' 112, ש' 9-8).

הנה כי כן, דומה כי העו"ס לא הייתה ערה דיה להסדרים כפי שנקבעו בפסק הדין ולקיומם של הסדרים שוויוניים לחלוטין בין שני ההורים, והמידע שנכתב בתסקירה הסתמך בעיקר על דברי האם ('האימא סיפרה שרוב הזמן הם היו אצלה').

דא עקא, לא זו בלבד שלא צוין בתסקיר מה הייתה גרסת האב בנדון אלא שאף אליבא לגרסת האם, משהודתה כי ההסדרים התקיימו בהתאם להוראות פסק הדין, הרי שהקטינות בפועל לא שהו "רוב הזמן" בביתה.

71. חרף שלא הוצגה תמונה עובדתית מלאה עת נכתב תסקירה, סברה העו"ס כי אין בכך כדי לשנות את המלצתה, שכן לדבריה:

"התסקיר לא מתייחס כאן לעניין המשמורת, הוא מתייחס להעתקת מקום מגורים". (עמ' 116, ש' 15-14). **"אנחנו לא התייחסנו לעניין משמורת, אנחנו התייחסנו לעניין הבקשה להעתקת מקום מגורים. זה לא תיק משמורת."** (עמ' 126, ש' 6-5).

דומני כי העו"ס לא הייתה ערה מספיק למשמעות המלצתה, שהרי לא ניתן לנתק את עניין המשמורת משאלת המעבר וליחסי הגומלין ביניהן.

לנוכח קיומו של מרחק גיאוגרפי ניכר בין מקום מגורי שני ההורים, ברי כי בחינת טובת הקטינות תצריך השמתן במשמורת יחיד ולא במשמורת משותפת.

בחינה שכזו טומנת בחובה הנחה אינהרנטית כי הרחקת הקטינות מאחד מהוריהן כרוכה בפגיעה בלתי נמנעת בקטינות. בחינה שכזו לא נעשתה.

משמעות המלצתה הינה למעשה שינוי משמורתן של הקטינות ומתן משמורת לאם תחת המשמורת המשותפת אשר הייתה נוהגת.

ברי כי אין דומה מצב בו האם הינה ההורה הדומיננטי בחיי הקטינות לבין מצב בו שני ההורים הינם ההורים הדומיננטים בחייהן.

אין בתסקיר כל ביטוי למשמעות ניתוקן מאביהן עקב שינוי משמורתן ולא ניתן בתסקירה כל משקל לעניין זה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

ודוקו: העו"ס העידה מפורשות, כי במקרה של מעבר הקטינות, לא יתקיימו הסדרי שהות הכוללים לינה, עקב המרחק הרב (עמ' 130, ש' 3-2).

הערכות אישיות:

72. בחקירתה הבהירה העו"ס כי המלצתה ניתנה בהתבסס על קביעותיה הבאות:

- א. לאב יש קושי לעשות נפרדות בין צרכיו לבין צרכי הקטינות.
- ב. הקטינות נמצאות במסגרות חרדיות שבמסגרתן נאסרת נוכחותו של גבר באירועים החינוכיים.
- ג. גילן של הקטינות.

אדון בקביעות אלה אחת לאחת.

"נפרדות": 73.

לטענת העו"ס, האב מתקשה לעשות הפרדה בין צרכיו לבין צרכי הקטינות ו"רואה אותן כיחידה אחת".

כשהתבקשה העו"ס להבהיר על אלו נתונים/מימצאים מבססת היא קביעה זו, השיבה כי זו התבססה על דבריו של האב, במפגש עמה, בו טען בפניה שהוא "צריך את הבנות לידו כי הוא צריך לראות אותן יום יום. כי הוא צריך לראות בדיוק מה הן עושות ואיך הן עושות, כמה הן עושות וכמה הן אוכלות, למה הן אוכלות ומה בדיוק הן אוכלות." (עמ' 124, ש' 14-12). עוד לטענתה, מסקנתה זו מתבססת על אבחנתה כי האב מגלה נוקשות בסדר יומן של הקטינות. נוקשות מתבטאת גם בכך ש"אינו רואה מציאות שהבנות עוברות ל - xxx" (עמ' 124 לפרוט').

סבורני כי המדובר במסקנה מרחיקת לכת שאינה מעוגנת דיה בחומר הראייתי המונח בפניי.

מחקירת האב עולה כי האב אכן מקפיד על לוח זמנים בכל הקשור לפעילויות השוטפות של הקטינות וגם מקפיד על תזונתן לרבות איסור אכילת דברי מתיקה רבים (ר' עמ' 62 לפרוט', ש' 15).

עם זאת, ומבלי שאחווה את דעתי בעניין זה, לא מצאתי כי יש בכך כדי לשלול את מסוגלותו ההורית שהינה, אף אליבא לגרסת העו"ס, הורות חיובית ומיטיבה (ר' עמ' 123 לפרוט').

באשר לאמירות שהועלו על ידו בנוגע לרצונו לדעת כל פרט בחייהן של הקטינות – אף כאן – המדובר בפרשנות מרחיקת לכת.

יש ודאגתו של האב לבנותיו, אכן הינה מעל הממוצע ויש אכן אינו סומך על טיפולה של האם – כפי שטען בחקירתו, אך מכאן ועד להסקת מסקנה כי אין ביכולתו לראות את צרכיהן בנפרד מצרכיו, הדרך רחוקה.

האב מעוניין כי הקטינות יגדלו בקרבתו ולפקח על מעשיהן ואורח חייהן. אך עם זאת, אין

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

לשכוח כי מעולם לא עתר לקביעת משמורת בלעדית על הקטינות ומעולם לא מנע מהאם מפגשים כל אימת שחפצה בכך.

לא למותר לציין כי למסקנה זו בדבר אופיו ואישיותו הבעייתית של האב, הגיעה העו"ס אך לנוכח מפגשים בודדים עם האב.

מאידך, לא ברור גם מדוע לא הסיקה העו"ס את אותה מסקנה גם ביחס לאם, שעה שזו ביכרה להישאר ב - XXX, עוד בטרם הוכרעה עתירתה.

לא ברור גם על סמך מה הגיעה למסקנה כה נחרצת שעה שלא הועלתה מצד האם, כל טענה בדבר העדר מסוגלותו ההורית של האב ודומה גם כי אין היא מטילה ספק במסוגלותו זו חרף השינוי בגישתם החינוכית. זאת, בהינתן כי האם הסכימה במסגרת פסק הדין להורות משותפת ולא הגישה כל עתירה בנדון. לא למותר לציין כי האם אף לא עתרה למינוי מומחה לעניין המסוגלות ההורית.

כך או כך, ככל שסבורה העו"ס כי לאב אין מסוגלות הורית מספקת לגידולן – היה עליה להמליץ על הפניית ההורים להערכת מסוגלות הורית, מה גם שאליבא לגרסתה – לא נדרשה היא לשאלת המשמורת והמסוגלות ההורית.

לא שוכנעתי כי מסוגלותו ההורית של האב נופלת מזו של האם. לאב יכולת לספק את צרכיהן הפיזיים והנפשיים של הקטינות בצורה טובה ומיטיבה ולא מצאתי כי יש באישיותו הנטענת כדי להשליך על התפתחותן הרגשית של הקטינות.

74. שהייתן של הקטינות במסגרות חרדיות:

ראשית – בתסקיר לא צויין נימוק זה כאחד הנימוקים שעל בסיסו הוגשה המלצתה. שנית – מבחינה עובדתית התברר כי הנתונים אינם מדויקים:

הקטינה XXX אינה שוהה במסגרת חרדית ובאשר לקטינה XXX – הרי שעם עלייתה לכיתה א' – לא תשהה עוד באותה מסגרת. (ר' עדות העו"ס בעמ' 128).

כך או כך, אינני סבורה כי יש בנימוק זה כדי להוות משקל לקביעת משמורת וכי יש למנוע מהאב לגדל את בנותיו אך ורק מפאת העובדה כי נבצר ממנו להשתתף בחגיגות הנערכות במסגרתן.

יובהר כי האב בעצמו מנהל אורח חיים דתי ומחנך את הבנות בהתאם לאורח חייו.

75. גילן של הקטינות:

בתסקיר צוין רק כי "אין להתעלם מגילן הצעיר של הבנות", מבלי ליתן כל פירוט לצד קביעה זו.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

בדיון העידה הגב' פורמן (אחראית על תחום הרישום בעיריית XXX אשר נלוותה לעו"ס לסדרי דין), כי היות והמדובר בבנות, ולנוכח גילן הרך, הרי שמגוריהן עם אמן נחוץ לצורך התפתחותן הרגשית והמנטלית, "דבר שהוא מתבקש, שהוא מצופה." (עמ' 153, ש' 19-20).
הנחה זו איננה מקובלת עלי.

לא מעט המקרים בהם אבות מעורבים פעילים בגידול ילדיהם נוכח התהליכים החברתיים המתפתחים בדורנו.

76. אף אם תמצי לומר כי יש להחיל את חזקת הגיל הרך הקבועה בסעי' 25 לחוק הכשרות לנוכח גילה של הקטינה XXX, שעדיין הינה מתחת לגיל 6 ובהינתן כי אין זה רצוי להפריד בין האחיות – הרי שבמקרה דנן, דומה כי האם וויתרה מניה וביה על חזקה זו מעצם הסכמתה למתן משמורת משותפת על שתי הקטינות, עוד בהיותן מתחת לגיל 6.
אוסף כי אותה חזקה כבר נשברה ונסדקה מעצם הותרתן של הקטינות בידי אביהן למעלה משנה וחצי.

עצם העובדה שהאם עצמה ביכרה להותיר את הקטינות בחזקת אביהן ובפועל למשך כשנה וחצי, מעידה על כך שאין עדיפות במקרה דנן לחזקה הקבועה בחוק. העדפה זו מהווה כשלעצמה סתירת החזקה הקבועה בסעיף 25 לחוק הכשרות, שכן בכך גילתה האם דעתה כי טובת הקטינות איננה נפגעת כלל ועיקר מעצם שהייתן עם האב במשך תקופה ממושכת זו. למעלה מכך, גם בפועל לא הוצגו ראיות של ממש המעידות על סתירת אותה חזקה במשך תקופה כה ממושכת בה שוהות הילדות אצל האב.

77. זאת ועוד: תהא הסיבה לעזיבתה אשר תהא, אין חולק כי בפועל נותרו הקטינות בחזקתן של האב למשך תקופה ממושכת של כשנה ומחצה.
מעדות העו"ס עולה כי אף להצעותיה לחזור ל - XXX או בסמוך לה – סירבה האם.
העו"ס לא נתנה משקל לנתון זה.

אינני סבורה כי ניתן להתעלם מנתון כה משמעותי שיש בו כדי להשליך לא רק על יכולותיה ההוריות אלא גם על יכולתה להבטיח המשך שמירת הקשר של הבנות עם אביהן.
כך או כך, בתסקיר לא ניתן כל ביטוי למשמעות הותרת הקטינות בידי אביהן לתקופה כה ממושכת והעדפתה של האם להישאר, כל אותו זמן ב - XXX, מבלי שיזמה פתרונות ביניים עד להכרעה בתביעתה.

78. העו"ס אמנם העידה כי נתנה משקל לכל התהיות כפי שפורטו לעיל, ולטענתה "זה חלק ממכלול שלם ומקונסטלציה של כל מערכת היחסים" (עמ' 121, ש' 19-17) ואולם, לא מצאתי כי ניתן כל ביטוי לתמיהות הללו במסגרת תסקירה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

79. נוסף על אלה, קיימים נעלמים לא מבוטלים בכל הנוגע לאפשרות שינוי המשמורת ומגורי הקטינות בבית האם, שלטעמי, לא נבחנו דיים ע"י העו"ס ו/או לא ניתן להם משקל מתאים בתסקירה.

העו"ס לא בחנה את התכנית ההורית של האם, בטרם מתן המלצתה.

העו"ס גם לא בדקה את יכולתן של הקטינות לעשות את המעבר.

אין בתסקיר פירוט שעות עבודתה של האם, הכיצד תתמודד עם גידולן באופן שוטף; יכולת הסתגלותן של הקטינות לשינוי מקום מגוריהן המרכזי, על כל השלכותיה, לרבות השלכת ניתוקן מהאב עמו שהו במרבית הזמן במהלך השנה וחצי האחרונות וניתוקן מבני משפחתו המורחבת עמם הרבו לבלות כל ימי חייהם (הסבא והסבתא, הדודים והאחיינים).

כן לא נבחן דיו המנגנון לקיום הסדרי השהות בין האב לבין הקטינות, ככל שאכן יותר המעבר. העו"ס מציינת אמנם כי המליצה לאב לפגוש את הקטינות לפחות פעמיים בשבוע ובכל סופ"ש שני, אך לא הוצע כל מנגנון לעניין ההסעות; מקום עריכת המפגשים ומישכם.

80. מצבן של הקטינות:

בתסקירה ציינה העו"ס כי הקטינה XXX מביעה בכאב געגועים עזים לאמה והקטינה XXX מתוארת כילדה עצורה ועצובה, ללא שמחת חיים, נושכת את בגדיה, נזכרת באמה ובוכה. התסקיר נכתב ב- 30.1.2019, משמע: כחמישה חודשים בלבד לאחר עזיבתה של האם את XXX כשמתוכם חודש וחצי לא פגשה בהן.

בתקופה זו פגשה האם בקטינות אחת לשבוע למשך מספר שעות ובכל סופ"ש שני.

ברי כי ניתוקן הפתאומי מאמן גרם משבר לקטינות שבא לידי ביטוי בבכי וגעגועים, כפי שטוען האב וכפי שמודה העו"ס בחקירתה (עמ' 135, ש' 14-5).

ברם, מאז שהוגש התסקיר חלפו למעלה מתשעה חודשים עד למועד בו נקבעה ישיבת ההוכחות, שבמהלכם אף הורחבו הסדרי השהות בין האם לבין הקטינות.

לא הוגש תסקיר נוסף מאז, אך במהלך החקירה התברר כי העו"ס ביקשה מינוזמת, לזמן את הצדדים חודש לפני כן ובפגישתם, ביקש האב מהעו"ס לבחון את מצבן העדכני של הקטינות על מנת להיווכח כי הקטינות כיום שמחות ופעילות, כפי שפירט בתצהירו.

לדברי העו"ס בחקירתה, לא מצאה היא לנכון לבחון את מצבן העדכני מאחר ואך שבועיים קודם לכן, התחילו הן את שנת הלימודים ולפיכך ספק אם יש בידי המורות/הגננות לחוות דעה לגביהן (עמ' 138).

אף על פי כן, לדבריה נפגשה בכל זאת עם הגננת של הבת XXX וזו תיארה את הקטינה כשמחה "ללא איזשהן בעיות מיוחדות, נקיה ומסודרת והכל תקין". לצד זאת הוסיפה כי המדובר בגננת

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

חדשה אשר אינה מכירה את XXX.

כשנשאלה מדוע לא מצאה לנכון ליתן דיווח לביהמ"ש או למצער לעדכן את בית המשפט בתחילת עדותה, השיבה שהמדובר בגננת שמכירה את הילדה שלושה שבועות וספק אם הדיווח משקף את מצבה לאשורו (עמ' 140, ש' 11-8).

לא מצאתי לקבל את טיעוניה בנדון. משהתקבל דיווח עדכני אודות הקטינות, חובה היה עליה ליתן דיווח על כך לבית המשפט וככל שסבורה היא כי יש לסייג את הדיווח – לא הייתה כל מניעה מלהוסיף את הסתייגותה לצידו, כאשר עדות זו הייתה עומדת למבחן כמו כל ראיה אחרת.

81. בסיכום הדברים התמונה המתקבלת מתסקירה של העו"ס הינה תמונה חלקית ולא מלאה, נעדרת מידע מהותי מפורט ומבוסס בחלקו על הערכות שגויות.

82. חרף האמור, משוכנעת אני כי המדובר בשני הורים האוהבים את בנותיהן אהבת נפש והקטינות קשורות לשני הוריהן. שני ההורים הינם הורים מיטיבים וראויים. לשניהם מסוגלות הורית שווה ולא מצאתי עדיפות של אחת מהן על פני רעותה.

איני מתעלמת מהקשיים אותן חוות הקטינות עקב ניתוקן מהאם ומהעדר הקשר התכוף עם אמן, כמו גם להיזקקותן לנוכחותה. איני מתעלמת גם מזכותה של האם כאמור לשקם את חייה הן במובן הרגשי והן במובן הכלכלי. עם זאת, במצב הנתונים שבפניי, איני יכולה להתעלם מהשיקול העיקרי שעל בסיסו הגעתי למסקנתי זו שהינו החשש מפני ניתוקן של האב מחיי הקטינות.

נקבע לא אחת כי ביחס לקביעת מקום מגורים השנוי במחלוקת בין ההורים, יש לבחון גם את טובת הקטין עפ"י מספר מבחנים וביניהם: איכות הקשר בין הקטין לבין כל אחד מהוריו; היכולת האובייקטיבית והסובייקטיבית לשמירת הקשר בין הקטין להורה שהמשמורת אינה בידיה; נכונות ההורה שבידיו המשמורת לסייע בקיומו של קשר זה (ר' לדוג' רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פד"י נה' (2), 321).

בניגוד להתרשמות העו"ס, התרשמתי כי לאם נכונות מועטה לסייע לאב בקיומו של קשר בינו לבין בנותיו וספק אם תוכל לאורך זמן למלא אחר החלטות ביהמ"ש, ככל שאורה על חיובה בשיתוף פעולה עמו, כנלמד מהתנהלותה הקודמת.

יובהר כי הכרעה בדבר טובתו הקונקרטית של קטין דורשת מביהמ"ש אף הערכה בדבר הסיכוי לעתיד, כאשר זו מוגבלת להסקת מסקנות מתוך הנתונים הידועים בעבר (ר' והשווה בע"מ 27/06 פלוני נ' פלונית – 1.5.2006).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

התרשמות העו"ס כי האם "תאפשר קשר נרחב" בין האב לבין בנותיו – אין לה על מה שתסמוך. העובדה כי בעבר, עת התגוררה XXX, "איפשרה" את קיום המפגשים – אין בה כדי ללמד על צפי עתידי, שהרי אין המדובר בהבעת "רצון" אלא בחיוב על פי פסק דין. לא זו אף זו: לא ברורה גם טענת העו"ס בדבר מתן האפשרות לאב לערוך "ביקורים נרחבים", שעה שהאם מסרבת בכל תוקף להגיע ל XXX.

ודקו: האם חזרה שוב ושוב על סירובה להגיע ל - XXX, אף במחיר של נתק מבנותיה – כפי שזה בא לידי ביטוי בהרחבה בתסקיר הראשון.

אף אליבא לגרסת העו"ס, אותם הסדרים נרחבים אליהם כיוונה בתסקירה אינם כוללים לינה באמצע השבוע, אלא רק ביחס לתקופת החגים והחופשות (ר' עמ' 130, ש' 9, ש' 23).

האם כאמור הטילה את האחריות למפגשים עם הקטינות בעיקר על האב ולא הציעה כל מנגנון למפגשים עמו.

מאידך, לא מצאתי כל אינדיקציה לכך שהאב ידיר את מקומה של האם מחיי הקטינות. וכך העיד האב בחקירתו:

"הזמן ש [האם] היא עם הבנות ... בצורה הכי אגואיסטית, כ [האם] עם הבנות – לי טוב. [האם] מבקרת אותן, [האם] רואה אותן, [האם] מדברת איתן שיחות וידאו, החיים שלי בבית תותים, רגוע, שליו, שמחה ... " (עמ' 84, ש' 22-24).

עדותו של האב הייתה מהימנה עלי ומצאתי כי הינה מאוזנת. כך גם התרשמה העו"ס: "אנחנו לא רואים מקום שהוא מנסה להדיר את האמא כי בסך הכול, ברוב הדברים, היא יודעת מה קרה עם הבנות, היא בקשר והוא נותן לה ... הוא מאפשר לה להחליף את הימים באופן מאוד שוטף." (עמ' 151, ש' 14-9).

אף אני התרשמתי שהאב לא ידיר את האם ושוכנעתי כי מאמין הוא שנוכחותה בחייהן הינה מאוד משמעותית.

האב אכן נעטר לכלל בקשותיה להוסיף/לשנות ימים עפ"י בקשתה והתרשמתי כי כואב הוא מאוד את ניתוקן של בנותיו מאמן.

בנדון, לא מצאתי לקבל את טענת האם כי יש בהפרת הסדרי השעות ע"י האב כדי להוכיח את רצונו להדיר את האם.

האב הודה כי אכן לא הביא את הקטינות לבית אמן בימי חמישי, כפעמיים או שלוש, אך לצד זה נימק מחדלו זה, בעובדה שרכבו ניזוק עקב תאונה, ובעובדה כי חש שמסכן את הקטינות עקב עייפותו הרבה.

אף כי אינני מקבלת את הסבריו של האב וסבורני כי עליו לדאוג להבאתן, בכל דרך חלופית

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

שימצא לנכון, הרי שככלל, למעט אותן פעמים ספורות, הביקורים מתקיימים כסדרם.

באשר לטענה בדבר מניעת קיום שיחות וידאו או "צמצום שיחות הטלפון" בין האם לבין הקטינות – מצאתי לקבל את עדות האב בנדון. האב העיד כי חרף העובדה ששיחות הוידאו פוגעות בפרטיותו (היות ואין הוא מגביל את קיומן למקום ספציפי בבית), הרי שאין הוא מונען, אם כי מגבילן עד לשעה שבע בערב על מנת שיהא סיפק בידו לארגן את הקטינות לקראת השינה (עמ' 98, 99 לפרוט'). כן שוכנעתי כי יש ונבצר ממנו מלהעביר את שיחות הטלפון לאם, עקב עיסוקן באותה עת ('כשהיא במגלשה ויורדת ועולה'). "מתי שהן משחקות ורצות ובאות ועולות" – עמ' 99 לפרוט'). לא התרשמתי כי האב במכוון מונע מהן שיחות עם אמן, אלא שהוא מגבילן לשעות ולסיטואציות מסוימות, ואך טבעי הדבר.

84. אין חולק כי בפועל האב הוא זה אשר טיפל ומטפל בקטינות, לפחות ממועד עזיבת האם את XXX, בחודש 06/18.

המלצת העו"ס על שינוי מקום מגוריהן של הקטינות וניתוקן מאביהן, בנסיבות אלה, הינה בגדר טלטלה משמעותית בחייהן של הקטינות וכדי לפגוע בטובתן.

בנסיבות אלה, הפרדת הקטינות מאביהן תיעשה אך ורק אם אכן קיים צבר ראייתי המלמד על כך כי יש בהתנהלותו ההורית של האב כדי לסכן את הקטינות וכי יש בקביעה להעברת משמורתן לידי האם, כדי לצמצם סיכון שכזה. לא מצאתי כל ראייה של ממש כי האב מסכן את הקטינות או כי מצבן הנפשי דורש את העברתן לידי אמן.

מדיווחי העו"ס בתסקירה עולה כי הקטינות מטופלות היטב, הופעתן נקיה ומסודרת, ילדות חברותיות היודעות ליצור קשרים חברתיים תקינים, חכמות ומבינות עניין. כפי שהובהר, אין חולק כי ניתוקן מאמן אכן קשה עליהן וכי מתגעגעות הן לנוכחותה התמידית. ברם, מדברי העו"ס עולה תמונה כי מדיווח הגנת והמורה כיום, מצבן הרגשי השתפר ולא הובאה בפניי כל ראיה הסותרת את הדיווח.

מאידך, לא הובאה בפניי כל ראייה בדבר החרפה במצבה הרגשי של הבת XXX ולא הוצגה בפניי כל תשתית ראייתית לנטען.

שוכנעתי כי הקטינות מקבלות מענה לכל צרכיהן וכי הטיפול בהן הינו ללא דופי. הבנות אמנם קרועות נפשית ברגשותיהן כלפי שני ההורים ומשלמות מחיר נפשי קשה בשל המתרחשות הקיימת בין הוריהן. אך מצב זה, עד כמה שהוא אינו שפיר, הוא יציב. כן לא מצאתי כל ממש בטענות האם כי האב מטיל את האחריות על כתפי הילדה בת ה – 6.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 18-05-49288

הטענה נטענה בעלמא וללא כל תימוכין ועניין זה אף לא אוזכר באף אחד מהתסקירים. לא מצאתי לקבל גם את טענתה כי הסבים הם אלה שמגדלים את הקטינות. האב העיד כי מסיים את עבודתו בין 15:00 ל – 17:00 ולעיתים אביו מוציא את הקטינות ושוהה עמן במשך כמחצית השעה עד ארבעים דקות עד אשר שב מעבודתו (עמ' 61 לפרוט').
אין כל פסול להסתייע בסבים, בדיוק באותה מידה בה האם הייתה מסתייעת באמה – ככל שהייתי מתירה מעברך – כפי עדותה.

85. במאזן השיקולים שעלי לשקול, ובגדר "הרע במיעוטו", שוכנעתי כי טובתן של הקטינות היא להותירן במקום מגוריהן הנוכחי. אין בליבי ספק כי האם אוהבת את בנותיה בכל ליבה. עם זאת, הורה אשר אינו מסוגל לאפשר קשר טוב ותקין עם ההורה השני או הפוגם באיכות הקשר של קטין עם ההורה השני, פוגם גם בהתפתחות הקטין עליו הוא מופקד (ר' והשווה תמ"ש (נ"צ) 25370-02-13 ש.ט. נ' ש.ט. – 15.10.15). יש לאפשר לשני ההורים למלא חובותיהם כאפוטרופסים ביחס לבנותיהן מבלי שהורה אחד יחבל ביכולתו של ההורה האחר לעשות כן.

86. ערה אני כאמור לצורך של האם לשקם את חייה, ולהתרחק מן המקום אשר פוגם לטענתה ביכולתה להשתקם, אך אני בדעה כי הורות הינה הקרבה והינה וויתור כשלצידה החובה לפעול למען טובת הקטינות, גם במחיר החירות האישית. המעבר ל - xxx, למרות שעשוי להיטיב עם האם, יקשה עד מאוד על קיומם של הסדרי שהייה נרחבים עם האב – הסדרים חשובים ומשמעותיים עבור הקטינות, כמו גם עבור האב.

87. כל השיקולים הצריכים לעניין מובילים למסקנה כי אין מקום לעת הזאת להיעתר לבקשת האם להעתיק את מקום מגורי הקטינות ולפיכך, מורה על דחיית עתירתה. ככל שתחפוץ האם לשוב ולהתגורר בעיר xxx או בסמיכות לה – יוותר פסק הדין למשמורת על כנו. ככל שיש בדעתה להמשיך להתגורר ב - xxx, הנני קובעת כי משמורתן של הקטינות תהא בידי אביהן. יובהר כי אין בקביעת המשמורת בכדי לגרוע מאחריותה ההורית כלפי הקטינות.

הסדרי השהות בין האם לבין הקטינות כפי שמתקיימים כיום – יוותרו על כנם ללא כל שינוי.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 49288-05-18

88. הנני מאחלת לצדדים כי יתנו ביטוי לכבוד הדדי כשטובת הקטינות לנגד עיניהם. על מנת שלא להסלים את היחסים בין הצדדים ובתקווה כי ישכילו לקיים תקשורת מיטיבה עם הקטינות, לא מצאתי בנסיבות העניין ליתן צו להוצאות.

פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת מלוא פרטי הזיהוי של הצדדים ובני משפחתם.

ניתנה היום, כ"ב טבת תש"פ, 19 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

רות אטדגי-פריאנטה, שופטת